

**Державний заклад вищої освіти
УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ
Національної академії педагогічних наук України,
Навчально-науковий інститут менеджменту та психології,
Кафедра педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти
УКРАЇНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ,
Кафедра педагогіки та психології**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПОЧАТКОВА ОСВІТА В УКРАЇНІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО ЧАСУ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

22 листопада 2023 року

БУЧА, 2023

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«Початкова освіта в Україні в умовах воєнного часу: реалії та
перспективи»**

*Рекомендовано Вченою радою
Українського Гуманітарного інституту
Протоколом №5 від 29 грудня 2023 р.*

**Адреса редколегії
Україна, 08292, Київська обл., м. Буча, вул. Інститутська, 14
ПВНЗ «Український гуманітарний інститут»**

Буча, 2023

Початкова освіта в Україні в умовах воєнного часу: реалії та перспективи» [Електронне видання]: збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Буча, 22 листопада 2022 р.) / упорядники: Ф.М. Проданюк, В.В. Куриляк, А.С. Білик, Буча: ПВНЗ «УГІ», 2023 р. 141 с.

З збірникові розглянуто стан початкової освіти в умовах війни з акцентом на виклики та перспективи. Війна в Україні призвела до дестабілізації в багатьох аспектах суспільного життя. Однією з найбільш уразливих галузей стала освіта, яка не встигла стабілізуватися після випробування глобальною пандемією. Навчальні заклади, змушені адаптуватися до обмежень та загроз, стикнулися із завданням гарантувати безпеку, надійність та доступність освіти в найскладніших умовах. Вплив війни на початкову освіту в Україні – це питання, яке потребує аналізу та обговорення, адже від нього залежить культурне майбутнє як країни загалом, так і наступних поколінь. Матеріали конференції висвітлюють тенденції розвитку початкової освіти в Україні, а також проблеми, пов'язані із російсько-українською війною, на різних рівнях: психологічному, медійному, освітянському.

Матеріали конференції видано в авторській редакції.

Редакційна колегія:

Сіданіч І.Л., докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Буркова Л.В. докторка пед. наук, професорка кафедри педагогіки та психології ПВНЗ «Український гуманітарний інститут».

Садова М.А. докторка психологічних наук, професорка, професорка кафедри політології Національного університету «Киево-Могилянська академія».

Проданюк Ф.М., к.іст.н., доцент, завідувач кафедри педагогіки та психології ПВНЗ «Український гуманітарний інститут».

Куриляк В.В., д.богосл., доцент, проректор по науковій діяльності ПВНЗ «Український гуманітарний інститут».

Лозенко А.П. доцент кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова.

Шестакова Т.В. кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології ПВНЗ «Український гуманітарний інститут».

Янковська І.М. кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Секретар конференції: Білик А.С., секретар науково-організаційного відділу ПВНЗ «Український гуманітарний інститут».

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ	8
CAPRAR L.	8
GREETINGS FOR UKRAINIAN TEACHERS (CONFERENCE – NOVEMBER 22)	
ШТАНЬКО Л. О.,.....	8
IDEOLOGICAL EDUCATIONAL MODELS AND THE CHRISTIAN EDUCATIONAL MODEL AS AN ALTERNATIVE	
БАЛАКЛИЦЬКИЙ М.А.	10
РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ УКРАЇНИ ЯК АГЕНТИ СТІЙКОСТІ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	
ЛІТКЕВИЧ А.М.	19
ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ФРН: ТЕНДЕНЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ХХІ СТОЛІТТІ	
СІДАНИЧ І.Л.....	21
ДУХОВНО-МОРАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ	
СТИНАВСЬКА Л.А.....	25
ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРОЄКТИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКО-ПОШУКОВИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ/ШКОЛЯРОК В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
ШЕСТАКОВА Т.В.....	29
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	
СЕКЦІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ РЕАЛІЯХ	31
БУЛАТОВ В.А., БУЛАТОВА Н.В.	32
АСПЕКТИ ОСОБИСТІСНОГО ПІДХОДУ В ЗАКЛАДІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
ВАСИЛІВСЬКА А.С.	35
ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	
ВОЙТОВИЧ Д.В.	38
СИСТЕМА РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ В УМОВАХ НУШ	
ГОРОДЕЦЬКА Н.Є.....	40
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ В УМОВАХ НУШ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ	
ДЕРКАЧ С. І.....	44

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
МОСКАЛЕНКО Л.С.	47
ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТАТУСУ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В УМОВАХ ВІЙНИ	
ПЕДЧЕНКО Г.В.	50
ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
ПИЛИПЕНКО Л.О.	53
РОЗВИТОК ТВОРЧОСТІ ТА ІНІЦІАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЧЕРЕЗ ВИКОНАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТВОРЧИХ ПРОЄКТІВ	
СІКАЧИНА А.В.	55
ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ ПО РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	
СУГОНЯК В. П.	58
ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ВЕЛИЧИНИ» В КУРСІ МАТЕМАТИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
ТЕЛЕЦЬКА Л.І.	59
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
ТОЛБАС А.В.	62
РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ЗМІСТІ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ В УМОВАХ НУШ	
СЕКЦІЯ II ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	66
БАРАБАШ С.М., БУРКО О.В.	66
АКРОВІРШІ ЛЕОНІДА ГЛІБОВА ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
БУРЛЄЄВ О.Л.	70
АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОГРАМИ ІТ-СТУДІЙ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІНФОРМАТИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
КОЛОШ С.К.	73
ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПЕДАГОГІЧНО ЗАНЕДБАНИМИ ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	
ЛОЗЕНКО А.П.	75
ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ КЛЮЧОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ – «УМІННЯ ВЧИТИСЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ»	
ЛУК'ЯНЧУК Н.В.	78

ЯК ЗАПОБІГТИ ПРОФЕСІЙНОМУ ВИГОРАННЮ ВЧИТЕЛЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ		
ПАРАСЕЇ-ГОЧЕР А.О., АЛХАМРІ І.Н.С.С.	82	
FEATURES OF THE USE OF ART THERAPY FOR CHILDREN OF PRESCHOOL AGE EVACUATED FROM HOT SPOT ZONES DURING THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR		
ПИЛИПЕНКО К.О.	86	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ЯК БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		
ПРОДАНЮК Ф.М.	89	
ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ: НОВІТНЯ ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ		
РАЛКО М. О., АДАМЕНКО С. М.	93	
ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ		
РОМАНЧУК С.М., МИЧАК Н.Г.	96	
ВПРОВАДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС		
СІКАЧИНА А. В.	100	
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ		
ЯНКОВСЬКА І. М.	106	
ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ		
СЕКЦІЯ III МОРАЛЬНО-ЦІННІСНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ РОЗВИТКУ НУШ		110
ГАВАЛЕШКО А.І.	110	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ГРУПІ ПРОДОВЖЕНОГО ДНЯ		
ГОРАЙ Н.В.	113	
ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ		113
КОРЧУК О.С.	117	
ПІДТРИМКА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ		
КУРИЛЯК В.І.	120	
ВПЛИВ ВИЗНАЧНИХ ВЧЕНИХ АРАБСЬКОГО ХАЛІФАТУ НА РОЗВИТОК ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ ТА УЯВЛЕНЬ ПРО ДУШУ В IV – XII СТОЛІТТЯХ		
ОСТАПЧУК Б.В.	123	
ВИХОВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПОЗИТИВНОГО ЕМОЦІЙНО-ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ		
САВЧИШИНА Н.В.	125	

**ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

САДОВА М.А...... **132**

**ПОДОЛАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР'ЄРІВ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ
ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ**

СПІВАК Л.В. **135**

**ПРОФІЛАКТИКА ФІЗИЧНОГО ТА ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЗА ДОПОМОГОЮ
ФАКТОРІВ ЗДОРОВ'Я**

СТЕШИЦ І.В. **138**

**ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО І ДУХОВНО-МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ
УЧНІВ**

ТРОХИМЕНКО Я.В. **141**

**ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ОСВІТНЬОМУ
ПРОЦЕСІ НУШ**

ПРОДАНЮК Ф.М.

*кандидат історичних наук,
доцент кафедри філософії та культурології
Київський національний університет
технологій та дизайну*

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ: НОВІТНЯ ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ

Актуальність дослідження. Вже декілька років в нашій державі Міністерство освіти і науки впроваджує в життя основні положення концепції Нової української школи (далі НУШ). Для її реалізації в заклади середньої освіти (ЗСО) повинні прийти професійно підготовлені майбутні учителі початкової освіти, які не лише отримали в закладах вищої освіти (ЗВО) України фахові компетентності, але й займають чітку громадянську позицію та вмотивовані до роботи з дітьми. Особливо гостро це питання постало в умовах воєнного стану. Вдосконалення цієї роботи потребує критичного підходу до накопиченого досвіду з даної проблематики, який оприлюднений в сучасній науковій літературі.

Метою означеної роботи є аналіз наявної історіографії з теми наукового дослідження. Автори ставлять перед собою завдання проаналізувати вітчизняні видання останніх років, в яких розкриті теоретичні та методологічні аспекти підготовки майбутніх вчителів початкових класів.

Огляд джерел. Проблеми методології професійної підготовки майбутніх фахівців для ЗСО України проаналізували в своїх роботах відомі вчені Кремень В.Г., Зязюн І.А. та ін.; особливості підготовки майбутніх учителів в ЗВО висвітили Вітвицька С.С., Дубасенюк О.А. та ін.

Результати дослідження. Наявну сучасну науково-педагогічну літературу з проблем підготовки вчителів початкових класів можна згрупувати за такими напрямками: 1) теоретичні та методологічні аспекти підготовки майбутніх вчителів початкових класів в ЗВО України; 2) питання інклюзивного навчання в початкових класах; 3) освітні технології в початковій освіті; 4) специфіка роботи вчителя з обдарованою дитиною в початкових класах; 5) педагогіка партнерства тощо.

Проаналізуємо наявну літературу, що має відношення до першого напрямку: 1) теоретичні та методологічні аспекти підготовки майбутніх вчителів початкових класів в ЗВО України. Досягнення та проблеми початкової освіти в Україні на початку XXI ст. проаналізовано в значній кількості наукових та дисертаційних досліджень. Серед останніх помітно виділяються дисертації Гавриленко Т. [1] та Цуркан Т. [2].

Серед наукових робіт, які присвячені питанням підготовки майбутніх вчителів ЗСО України, особливий інтерес викликає навчально-методичний посібник Федірчик Т. та Іванчук М. [3]. Його автори висвітлюють питання

професійного та особистісного становлення викладача ЗВО в сучасних умовах [3]. В посібнику узагальнено досвід підготовки в ЗВО майбутніх педагогів, які зможуть впровадити в освітній процес новітні освітні технології та будуть готові до роботи в нових умовах.

Теоретичні та методологічні аспекти підвищення рівня підготовки майбутніх учителів початкової школи проаналізовано в колективній монографії «Підвищення рівня едукції майбутніх учителів початкової школи: теоретичний аспект» [4].

Досвід та особливості запровадження новітніх та авторських технологій навчання в освітній процес висвітлено збірнику наукових праць «Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи» [5].

Особливості впровадження в життя концепції НУШ в освітній процес в закладах середньої освіти та в початковій школі, його здобутки та проблеми були винесені на обговорення учасниками декілької Міжнародних науково-практичних конференцій [6, 7].

Серед літератури з даного напрямку значне місце належить науковим роботам, в яких проаналізовано методику навчання і виховання в початковій школі в сучасних умовах. Зокрема, серед останніх видань з даної проблеми звертаємо особливу увагу на методичні вказівки Кайдалова Л.Г. та Науменко Н.В., які присвячені підготовці та проведенню практичних занять [8].

Професорсько-викладацький склад та здобувачів вищої освіти зацікавить й навчально-методичний посібник Романюк С. та Косташук О. «Педагогічні технології в початковій школі», де зібрано та проаналізовано значне коло матеріалів необхідних ЗВО для підготовки до семінарських занять і самостійного опанування ключових питань змісту курсу [9].

Автори колективної монографії «Дошкільна та початкова освіта в сучасному педагогічному просторі» розкрили особливості педагогічної стратегії та теоретичні й методичні основи виховання. В науковому дослідженні проаналізовано не лише педагогічні, але й психологічні підходи щодо роботи закладів дошкільної та початкової освіти в Україні. В монографії звернуто належну увагу й питанням підготовки майбутніх педагогічних фахівців [10].

Значне коло наукових робіт, присвячені питанням викладання майбутнім вчителям початкових класів методик ряду навчальних дисциплін. Зокрема, Іванчук М.Г. та Цуркан Т.Г. узагальнили теоретичні та практичні питання вивчення ЗВО навчальної дисципліни «Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі» [11]. В навчальному посібнику «Практикум з методики навчання мистецької освітньої галузі в початковій школі» узагальнено нові підходи з методики навчання мистецької освітньої галузі в початковій школі [12]. Маковічук О. В., Шульга А. В. проаналізували методику навчання технологічної освітньої галузі в початковій школі [13].

Новітні підходи щодо підготовки майбутніх вчителів початкових класів в сучасних умовах розкрито в монографії «Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах Нової української школи» [14] та навчально-

методичному посібнику Безбородих С. «Теорія і методика виховання молодших школярів» [15].

В навчальному посібнику Філімонова Т. В. критично проаналізовано застосування інформаційно-комунікаційних електронних технологій під час дистанційного навчання [16]. Застосування онлайн-сервісів та окремих соціальних мереж у формуванні цифрової компетентності школярів проаналізовано в монографії Цюняк О. [17].

Висновки: Таким чином, сучасні наукові дослідження, нові підручники та навчально-методичні посібники допоможуть професорсько-викладацькому складу ЗВО України сформувати у майбутніх вчителів початкової школи фахові компетентності.

Список використаних джерел:

1. Гавриленко Т. Л. Розвиток початкової освіти в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.). – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. – Інститут педагогіки НАПН України, Київ, 2019. – Інститут педагогіки НАПН України, Київ, 2019. 157 с.
2. Цуркан Т. Г. Формування педагогічної культури батьків молодших школярів у взаємодії сім'ї і школи. Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 13.00.07 – теорія і методика виховання. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2018. 340 с.
3. Федірчик Т., Іванчук М. Викладач вищої школи: проблеми професійно-особистісного становлення: навч.-метод. посіб. Чернівці: Золоті литаври, 2015. 248 с.
4. Підвищення рівня едукції майбутніх учителів початкової школи: теоретичний аспект: колективна монографія / Г. Ф. Пономарьова та ін.; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків : ФОП Бровин О.В., 2021. Кн.1. 536 с.
5. Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редкол.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудима, О.В. Ковальчук. Київ : Міленіум, 2020. Випуск 3. 184 с.
6. Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць / укл. Поясик О.І., Слипаник О. В., Ковальчук М.П. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. 228 с.
7. Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи. Збірник матеріалів II-ї Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Ніжин, 21 жовтня 2021 року. Укладачі: Т.В.Гордієнко, Н.М.Демченко. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2021. 199 с.

8. Кайдалова Л. Г., Науменко Н. В. Методика викладання у вищій школі : метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Х. : НФаУ, 2021. 46 с.
9. Романюк С., Костащук О. Педагогічні технології в початковій школі. Навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 163 с.
10. Дошкільна та початкова освіта в сучасному педагогічному просторі: [монографія] / за заг. ред. О. В. Лобової, С. М. Кондратюк. СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2020. 352 с.
11. Іванчук М.Г., Цуркан Т.Г., Громадянська та історична освітня галузь у змісті початкової освіти: дидактико-методичний аспект: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2019. 376 с.
12. Шестобуз О. С., Шульга А. В., Маковійчук О. В. Практикум з методики навчання мистецької освітньої галузі в початковій школі: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 208 с.
13. Маковійчук О. В., Шульга А. В. Методика навчання технологічної освітньої галузі в початковій школі: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2022. 164 с.
14. Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах Нової української школи: колективна монографія / за ред.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудими, О.В. Ковальчук, С.З. Романюк. Київ : Міленіум,2021. 248 с.
15. Безбородих С.М. Теорія і методика виховання молодших школярів : навч.метод. посіб. Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2019. 246 с.
16. Філімонова Т. В. Теорія та методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі у початковій школі (для змішаного навчання): навчально-методичний посібник / уклад. Т. В. Філімонова. Миколаїв: СПД Румянцева, 2023. 307 с.
17. Цюняк О. Професійна підготовка майбутніх вчителів початкових класів в умовах цифрової трансформації освіти: монографія. Івано-Франківськ: Кушнір Г.М., 2021. 316 с.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО–ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
**«Початкова освіта в Україні в умовах воєнного часу: реалії та
перспективи»**

22 листопада 2023 року

Відповідальні за випуск наукового видання
Штанько Л.О., Куриляк В.В., Проданюк Ф.М.

Комп'ютерний набір і верстка Білик А.С., Орловський Р.В.

Підп. до друку 31.12.23. Формат 60x84/16
Папір офс. Гарнітура Arial. Друк офс. Замовлення №195
Друк. арк. 15,19. Обл.–вид. арк. 14,89. Тираж 200 прим.

Видавничий центр науково–організаційного відділу
Українського гуманітарного інституту
08293, Київська обл., м. Буча, вул. Інститутська, 14,
e–mail: conference@ugi.edu.ua

Поліграфія

Видавництво «Міленіум»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 535 від 19.07.2001 р.

м. Київ, вул. Фрунзе, 60
Тел./факс 222–74–35
E–mail: milenium_ofis@ukr.net

УКРАЇНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ

08292 Київська обл.,
м. Буча, вул. Інститутська, 14
conference@ugi.edu.ua
www.ugi.edu.ua